

Returadresse: Rødt Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo

Foto: Ylva Seiff Berge/LO Media

Konflikten ved Oslo Havn: **Bryggesjauere frykter sosial dumping**

Solidarity for all:

Kriserammede grekere tar skjebnen i egne hender

Illustrasjon: Ole Mjelstad

Kjersti Ericsson: **– Sekstimersdagen peker mot et annet samfunn**

Foto: Janne Lindgren/Oktober forlag

LEDER:

“Den virkelige eldresenteren heter Siv Jensen.”
BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

ARBEIDSLIV:

“De nye reglene om permittering vil føre til flere midlertidig ansatte.” JOACHIM ESPE, FAGLIG LEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Eldreraneren Siv Jensen

LEDER

I valgkampen hamret Frp løs mot eldrameranet som pensjonsreformen er. I dag heter eldrameraneren Siv Jensen. Hun strammer inn pensjonene, mens hun forteller folk flest at «de kan jo bare jobbe litt lenger». Det er lett å si der hun sitter i sin myke kontorstol.

Norge blir stadig rikere, likevel blir pensjonsordningene stadig dårligere. Et eksempel på det så vi i VG, som skrev om at halvparten av alle kvinner ikke får gå av med full pensjon fra 62 år. Mange av dem er ansatt i sliteryrker, og har jobba deltid i barnehager, butikk og liknende.

Mange av dem begynte å jobbe tidlig i 20-åra, og har jobba i over 40 år når de fyller 62. Likevel skal de straffes for å ikke jobbe til de er 67, og taper tusenvis i pensjon hver måned. Mange i akademiske kontoryrker studerer derimot til de er nærmere 30. Hvis de jobber i 40 år og går av ved 70 år, får de bedre pensjon enn før, selv om de ikke har jobba lenger. Det er ikke rettferdig!

Dette skjer med Frp i regjering, partiet som brukte hele valgkampen på å love å stoppe det de selv kalte «pensjonsranet».

Rødt vil rette opp i skeivhetene i pensjonsreformen og gjøre den mer rettferdig. Vi har råd til å la sliterne få pensjonen de fortjener. Vi trenger ikke la minstepensjonistene bli fattigere for hvert år, sånn de planlegger. Hvis vi øker skatteinnsatsen i takt med velstandsveksten, har vi råd til rettferdig pensjon. Alternativet er å spare mer privat, og det blir ikke noe billigere.

Minstepensjonen må beholdes minst på dagens nivå, og minst like mange må få rett til å gå av ved 62 år som i den gamle AFP-ordningen. I praksis betyr det et varig tillegg til ansatte i private AFP-bedrifter, som sikrer mulighet til å gå av ved 62 år dersom de trenger det. I tillegg må arbeidsfolk i privat sektor få innflytelse over egen pensjon ved at fagforeningene får forhandlingsrett. Pensjon må inn i tariffavtalene i privat sektor.

De eneste vinnerne i pensjonsreformen er banker og forsikringsselskaper. Hvis det høres ut som en overdrivelse, bør du lytte til hva utviklingsdirektøren i forsikringsselskapet Vital sa før reformen ble vedtatt: «Pensjonsreformen kan gi oss større markedspotensial. Volumet i det private markedet vil gå opp. En del av pensjonssparinga i samfunnet blir privatisert.» Om det skal bli sånn er opp til deg og meg.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgever: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Bryggesjauerne slår tilbake

Sammen mot sosial dumping: Rødt-leder Bjørnar Moxnes og havnearbeider Jan Arve Hulsund. Foto: Brage Aronsen.

ARBEIDSLIV

Brage Aronsen brage@roedt.no

Det er konflikter på flere havner rundt om i landet for tiden. Stridens kjerne er hvorvidt kun registrerte arbeidere med sikkerhetsopplæring får utføre lossing og lasting av skip, eller om denne jobben skal kunne utføres av andre. Nå tar havnearbeiderne bladet fra munnen.

– Det har vært tungt med all den negative omtalen i media uten at vi har fått forsvare oss nevneverdig. I tillegg til Oslo Havn KF har vi jo også en bestyrer som spiller på samme lag, og dermed vil ha oss bort fra jobbene våre, sier Jan Arve Hulsund som jobber som bryggesjauer.

Uten havnearbeiderne stopper Norge. De sørger for at varene du finner i butikken kommer trygt og sikkert i land. Fortrinnsretten havnearbeiderne har på lossing og lasting har sammenheng med det lite forutsigbare og svært varierende arbeidskraftbehovet som preger mange havner. Havnearbeiderne møter på jobb når de blir tilkalt og må stille når båtene kommer. Det er likevel fortrinnsretten som er årsak til konflikten.

– Uenighetene i Oslo handler blant annet om bemanningssituasjonen. Vi har avtaler om at når det brukes innleide arbeidere til mer enn 10 % av arbeidsmengden så skal det ansettes nye. Men i stedet for å ansette så varsler arbeidsgiverne oppsigelser, sier Stig Skaug, klubbleder i Oslo

Bryggearbeideres Forening.

– Arbeidsgiverne ønsker å bruke skipenes mannskap ombord til lossing og lasting. Mange av disse har allerede veldig lave lønninger og vil i de fleste tilfeller ikke få ekstra betalt for å utføre vårt arbeid, sier Skaug.

Han påpeker videre at havnearbeiderne ikke kan erstattes uten at det går utover sikkerheten på havna.

– Vi har 200 timers opplæring, blant annet i sikkerhet og førstehjelp. Videre har vi i følge avtalen vår sikkerhetskurs, førstehjelpskurs og andre kurs. I Oslo har alle verneombud godkjent 40 timers kurs og disse jobber daglig med HMS på skip og terminaler hvor vi jobber. Vi er med på å ivareta sikkerheten for alle som er med i arbeidssituasjonen.

Planlagt hetskampanje

Konflikten startet for alvor da havnesjefen i Oslo, Anne Sigrud Hamran påstod at havnearbeiderne har verdens dyreste lunsj. Utspillet var startskuddet for en planlagt kampanje mot de registrerte havnearbeiderne og deres tariffavtale. Før jul avslørte Aftenposten at styret i Oslo Havn har utarbeidet et hemmelig strateginotat for å «effektivisere» havna og bli kvitt havnearbeiderne en gang for alle.

– Jeg kjenner meg ikke igjen i beskyldningene om at vi er ineffektive, sier Hulsund.

– Ja, vi har pausene våre men det har vel alle andre som jobber også. Når vi tar pause stopper 2 av 6 kraner, bare sjøkranene står. Dette gjør at de andre kranene kan få unna lastebiler som henter og leverer på kaia. Den største årsaken til

ineffektivitet er nok utstyret til Oslo Havn der det ofte er stans på grunn av feil.

– Vi setter sikkerhet foran alt, både for vår egen del og alle som jobber rundt oss. Vi er kurset for akkurat dette. Utstyret vi bruker er stort og konsekvensene kan bli veldig store om noe går galt.

Arbeidsgiversida hevder dere er godt betalt for en jobb andre kunne gjort billigere?

– Vi er vel ikke den yrkesgruppa som har høyest lønn. I fjor kom vi opp i en grunnlønn på 90 % av gjennomsnittlig lønn i Norge. Vi jobber døgnet rundt, hele året, uansett vær. Det er klart det finnes billigere arbeidskraft, se bare på hvordan lastebilnæringa har østeuropeiske og filippinske sjåførere som kjører for null og niks. Nivået under oss er vel det som kalles sosial dumping, sier Hulsund.

Tar saken i Oslo bystyre

Rødt reagerer sterkt på at et kommunalt foretak går til krig mot egne ansatte og avtaleverket. Rødt-leder Bjørnar Moxnes tok opp saken i bystyret etter å ha besøkt havna før jul.

– Vi spurte byråd for samferdsel og miljø, Guri Melby, om hun stiller seg bak metodene havneledelsen har brukt, og om hun anser dette for å være i tråd med Oslo kommunes arbeidsgiverpolitikk. Melby prøvde å ro seg unna med å vise til at Oslo Havn er et kommunalt foretak som ikke er bundet til kommunens regler. Det er interessant, med tanke på at Oslo Havn KFs vedtekter krystallklart slår fast at kommunens instruksjer og regelverk som blir vedtatt av bystyret eller byrådet, skal være bindende for

Klubbleder: Stig Skaug. Foto: Brage Aronsen.

foretaket. Enten lyver byråden, eller så vet hun ikke hva hun snakker om, sier Rødt-leder og bystyreprerentant Bjørnar Moxnes.

– Vi kommer til å følge opp saken videre med byråden og i bystyret. Rødt ønsker å samle opposisjonen til et initiativ for å sikre enda bedre havnedrift i framtida, uten sosial dumping.

RØDT Norge RUNDT

TROMS:

Slår et slag for sykkelen

Jens Ingvald Olsen har sett seg lei på de store forskjellene av sykkelveivedlikeholdet langs veiene i Tromsø.

– Enkleste steder gjøres det en veldig god jobb, mens andre strekninger er helt håpløse og gjør det veldig vanskelig for de som vil sykle, sier Olsen til Nordlys.

– Forskjellige kontraktører som utfører vintervedlikeholdet fører til store forskjeller, sier Olsen.

OSLO:

Lei av å slåss mot usosiale kutt

Rødt-leder Bjørnar Moxnes reagerer på at opposisjonen i Oslo hvert år må bruke mye tid og krefter på å slåss for å unngå kutt.

– De foreslår kutt og nedskjæringer i tilbudene til de aller svakeste. Når vi klarer å stanse dette på noen områder, blir vi selvsagt glade. Men vi burde heller hatt en diskusjon om hvordan vi kan få en bedre by. Tilbudene burde utvides i stedet for å kuttes i, sier Moxnes til Dagsavisen.

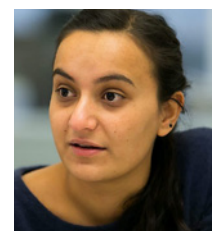

TELEMARK:

Advarer mot lærerkutt

Arbeiderpartiet og Høyre gikk før jul sammen om et budsjett som innebærer å fjerne 25 årsverk fra skolene i Porsgrunn kommune.

– Vi kan ikke kutte i lærerstillinger når Porsgrunn har det aller høyeste frafallet på videregående, sier ungdomsarbeider og kommunestyreprerentant Pål Berby til Telemarksavisa.

OSLO:

Reagerer mot Solberg-uttalelse

RU-leder Seher Aydar reagerer på at statsminister Erna Solberg ber innvanderforeldre mobilisere for å stanse ransbølgen i Oslo.

– De aller fleste innvandrerdømmer er ikke ranere. Derfor blir det feil å gi foreldrene til alle innvandrerdømmer et spesielt ansvar. De føler seg mistenkeliggjort uten grunn, sier Aydar, til Dagsavisen.

Fyller 70: Kjersti Ericsson. Foto: Arkiv.

– Sekstimersdagen peker mot et annet samfunn

SEKSTIMERSDAG

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Kjersti Ericsson blir 70 år. I den forbindelse blir det seminar om sekstimersdagen på Litteraturhuset i Oslo.

Kjersti Ericsson er professor i kriminologi, tidligere leder av Arbeidernes Kommunistparti og forfatter av en rekke bøker, deriblant klassikeren *Søstre, kamerater!* (1987). I fødsels gave får hun et seminar om sekstimersdagen av kamerater i kvinnebevegelsen.

Du er den direkte årsaken til seminaret om sekstimersdagen. Hva er bakgrunnen for ditt noe spesielle 70-årsdagsønsket?

– I 1918 «tok» arbeidsfolk i Norge åtte-timersdagen gjennom aksjoner. Året etter ble den lovfestet. Det er altså snart hundre år siden kampen om åttetimers arbeidsdag ble vunnet. Da er det kanskje på tide at vi tar et skritt til og får sekstimersdag. Et viktig 70-årsønske for meg er å få oppleve at sekstimersdagen blir gjennomført, sjøl om jeg nå blir pensjonist personlig, sier Ericsson.

– Noe av krafta bak åttetimersdagen var at også arbeidsfolk ville ha et liv utenom jobben. Da den nye kvinnebevegelsen tok opp kravet om sekstimersdag, var det en liknende tanke bak: også dobbeltarbeidende kvinner skulle ha et liv som ikke bare besto i jobb og husarbeid. Nå er arbeidsdagen blitt mer intens og krevende for mange, tempoet er skrudd opp. Og både kvinner og menn kjenner på den såkalte tidsklemma. Sekstimersdagen er den opplagte løsningen. Dessuten peker sekstimersdagen mot et samfunn som ikke er preget av en tvangsmessig og ødeleggende vekstlogikk.

Hva skal til for å få gjennom kravet om sekstimersdagen?

– For det første at vi våger å tenke tanken, i en situasjon der vi altfor ofte må forsvare oss mot nye framstøt fra kapitaleierne og deres allierte. For det andre må det en bred allianse til, mellom alle krefter som vil oppleve at deres eget liv, og samfunnet generelt, blir bedre med seks-timersdagen. I tillegg til kvinnebevegelsen tenker jeg særlig på fagbevegelsen og miljøbevegelsen. For det tredje må noen gå i spissen. Jeg tror nok at kvinnene fortsatt vil være den viktigste krafta. Men det er også viktig med enkeltpersoner. Tenk på Fredrikke Marie Qvam, den geniale organisatoren og strategen bak stemmerettskampen og mye annet som handlet om kvinners liv.

Seminaret går av stabelen på Litteraturhuset i Oslo 1. mars. For mer informasjon og påmelding, se www.sekstimersdagen.no

Foreldreaksjon: Fra demonstrasjonen mot konkurranseutsetting før jul. Foto: Frank Sundal.

BARNEHAGE

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Det borgerlige byrådet i Oslo vil privatisere flere av kommunens barnehager. Nye barnehager skal i hovedsak bygges i privat regi. Som en forsøksordning skal sju kommunale barnehager ut på anbud, og ti barnehager planlegges nå solgt.

Da det rett før jul ble det kjent at barnehagene Bjørnåsen og Asperud i Søndre Nordstrand var blant de sju som skulle ut på anbud, reagerte foreldrene raskt og mobiliserte til fakkemarkering i bydelen.

Foreldrene mobiliserer

– At 200 foreldre, barn og barnehageansatte møtte opp en regnfull kveld fem dager før jul, viser at motstanden er betydelig, sier Kjersti Marsdal. Hun har barn i Asperud barnehage og forteller at de var forundra over at akkurat denne barnehagen var valgt ut.

– Vi er glade i barnehagen vår. Den er en av de mest populære barnehagene i bydelen, har et stabilt personale med lang erfaring og skårer høyt på brukerundersøkelsen. Denne barnehagen er bra og burde vært et utstillingsvindu for Oslo kommune, sier Marsdal.

Hun tror ikke på byrådets ord om å skape mer mangfold, og at foreldrene ikke vil merke forskjell. Men PricewaterhouseCoopers, konsulentfirmaet som hadde utredet privatisering for byrådet, mener at barnehager som Asperud egner seg godt for konkurranseutsetting. Deres råd var å plukke ut barnehager med høye driftskostnader. Det betyr etablerte barnehager med faglært personale, lang arbeidserfaring og opparbeida rettigheter. Slike barnehager har høyere lønnskostnader enn nye barnehager med yngre personale. Dessuten skal bemanningsnormen for kommunale barnehager ikke gjelde for de private tilbyderne.

– Disse gode barnehagene skal altså byrådet kvitte seg med for å spare penger. Ikke rart vi foreldre blir urolige. Vi vil gjerne beholde det gode personalet vi har, men forstår at de vurderer å søke seg over i en annen kommunal barnehage framfor å skulle legges ut på anbud hvert sjette år. Vi veit fra før at det er lønns- og arbeidsforhold som rammes når kommersielle overtar.

Rådgiver i For Velferdsstaten: Linn Herning. Foto: Nei til EU.

Barnehager blir butikk

For Velferdsstaten har påvist økende kommersialisering av norske barnehager. Rådgiver Linn Herning forteller at andelen private barnehageplasser med eiere organisert som aksjeselskap hadde vokst til 52 prosent i 2012, fra 13 prosent i 2000.

– Nå skvises idealistene ut til fordel for eiendomsinvestorer og internasjonal finanskapital, sier Herning.

– Offentlige penger forsvinner i kommersielle barnehageeieres lommer. Det skjer sjøl om de ikke direkte tar ut utbytte. Men dette er vanskelig å finne ut av. Det fins ikke tall, for offentlig statistikk skiller ikke mellom ideelle og kommersielle private eiere. Vi må derfor gå inn i det enkelte selskap, og det er i mange tilfeller en arbeidskrevende revisorjobb.

– Mens lønnskostnadene i offentlige barnehager utgjør 80 prosent, har vi sett at de kommersielle bruker overraskende lite på lønn, noe som blir mulig siden det ikke stilles samme krav om bemanning og pensjon. Det drives også med internfakturering, og slike interne tjenester lar seg overprise.

– Men barnehagene er finansiert av fellesskapet, og de skal fylle befolkningens velferdsbehov. Dette står i direkte motsetning til kommersiell foretningsdrift med lønnsomhet som formål, avslutter Herning.

Skriv under på opprop mot konkurranseutsetting av barnehager: <http://bit.ly/1kBTpbV> og følg med på Facebook-siden *Foreldre mot privatisering av barnehager*.

KRISE: Hellas er hardt rammet av den økonomiske krisa. Her fra en generalstreik i 2011. Foto: Odysseas Galinos Paparounis/CC.

Selvstyrt solidaritet i Hellas

SOLIDARITET

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Folk organiserer seg selv og gjør motstand mot troikaregimet. Det gir håp, sier Christos Giovanopoulos fra greske Solidarity for All.

Giovanopoulos forteller at 3,1 millioner grekere står utenfor det sosiale sikkerhetsnettet og mangler tilgang på offentlige helsetjenester. 39 prosent lever under fattigdomsgrensa. I åtte av ti blokker med sentralvarme i Aten kan de ikke betale for brensel. Han understreker at det er viktig å bygge opp nye sosiale strukturer, også for å holde fascismen unna når situasjonen i det kriseramma Hellas nå hardner til.

– Ingen skal bli stående alene med krisa, sier han.

Knutepunkt for grasrota

Midt i den humanitære krisa trekker Giovanopoulos fram snarrådigheten og oppfinnsomheten til vanlige folk som organiserer seg for å finne kollektive løsninger. Solidarity for All sprang ut av okkupasjonene og nabolagssamlingene i greske byer i 2011.

– Det er en massebevegelse dannet av vanlige folk, sier Giovanopoulos.

Solidarity for All har som mål å koordinere og styrke grasrotinitiativ i Hellas. De lager felles verktøy og arenaer for å møtes, dele kunnskap og utvikle bevegelsen videre. I tillegg jobber de praktisk og konkret.

– Nettsida vår er et knutepunkt der man kan donere noe, melde seg til frivillig arbeid eller få hjelp, sier Giovanopoulos.

Større politisk kamp

Solidarity for All legger ikke opp til å være en erstatning for den raserte velferdsstaten. De nøyer seg heller ikke med å forsvare goder som er under angrep, men prøver ut en mer demokratisk sosial organisering basert på deltakelse.

– Kampen for å overleve er del av en større politisk kamp, sier Giovanopoulos. Han mener at det å slå sprekker i strukturene til nyliberalismen og kapitalismen i Europa ville gitt rom for en annen utvikling i Hellas. I dag er landet under diktat fra den såkalte troikaen: EU-kommisjonen, Den europeiske sentralbanken (ESB) og Det internasjonale pengefondet (IMF).

Aktivist: Christos Giovanopoulos. Foto: Privat.

– Det avgjørende vil være at grekerne sjøl får mulighet til å ta skeia i egen hånd gjennom å legge opp til en økonomisk politikk som kommer vanlige grekere til gode, sier Arnljot Ask, internasjonalt ansvarlig i Rødt.

Norsk troikapolitikk

– Norge er med og driver grekere ut i ekstrem fattigdom og fornedrelse, og så kommer vi etterpå og framstiller oss som humanister med nødhjelp som må betegnes som rene botsøvelser, sier Ask.

Han sikter til at Norge nå bevilger 44 millioner i EØS-midler til Hellas, samtidig som vi i fjor stilte med 55 milliarder kroner til troikaens innstrammingspakke. Disse pengene skulle lånes ut til Hellas med harde betingelser om kutt i offentlige tiltak som det nå trengs rein nødhjelp til.

Rødt er imot at Norge skal bidra til troikaens «lånepakker», som presses på Hellas til tross for omfattende protestmarkeringer og streiker.

Vil ha andre tiltak

– Hellas må få økonomisk krisehjelp, slik storkapitalen med EU i spissen har kjørt landet i senk. Norge bør gå i spissen for å fjerne kravene til offentlige kutt som tvinger fram rasering av velferdsgoder og øker arbeidsledigheten, sier Ask. Han mener at Norge burde gi Hellas lån utenfor troika-pakkene.

– Norge har råd til å gi lån uten betingelser om kutt, med lang nedbetalingstid og gjerne også helt rentefrie. Så bør Norge øke de økonomiske bidragene som går til den sivile greske sjølhjelpsbevegelsen! Nå er den begrensa til skarve en million euro. Rødt vil bidra til at Solidarity for All også kan dra nytte av denne hjelpa, sier Ask.

Besøk www.solidarity4all.gr og les mer om hvordan du kan bidra: roedt.no/hellas

Blogger: Hanne Beth Takvam-Borge. Foto: Privat.

Abortlova under press

FEMINISME

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Regjeringa vil lovfeste reservasjonsrett for legar mot å tilvise til abort. Bloggar og jurist Hanne Beth Takvam-Borge er ei av dei som har markert seg i debatten om reservasjonsrett. Ho meiner legar som ikkje vil utføre jobben sin bør slutte i yrket.

– Ein uønskt graviditet er noko av det verste ei kvinne kan oppleve. Anten ho er for eller mot sjølvbestemt abort er abort ei vond avgjerd. Når kvinna på toppen av dette skal legge fram sitt ærend for ein abortmotstandar, krev vi for mykje av henne, seier juristen.

Kva vil konsekvensane vere for dei som ønskjer å ta abort?

– Etter at eg har markert mitt standpunkt i denne saka, har eg fått høyre tallause historier om kvinner sine møte med reservasjonslegane. I somme tilfelle går legen klart ut over alle rammer for legeetikken. I andre tilfelle møter kvinna berre: «Nei, eg må diverre be deg gå til ein annan lege». Dei fleste kvinnene fortel om ein sterk skam, seier ho.

Vil kvinner kunne reservere seg mot slike legar?

– Somme, men langt i frå alle, kvinner vil merke seg kven av legane som reserverer seg. Fastlegar har vakter på sjukeheim og legevakt. Vikarbruk er vanlig. Det vil vere umogleg å sikre seg mot å treffe reserverande legar i denne rulleringskarusellen, seier Takvam-Borge.

– Dersom legar skal få reservasjonsrett vil dette gå ut over dei minst ressurssterke i samfunnet; unge jenter, innvandarkvinner, rusavhengige, seier kvinnepolitisk leiar i Raudt, Magnhild Nilsen.

– Det er ikkje så enkelt som at ein berre kan bytte fastlege – det kan ikkje vera pasienten sitt ansvar å passe på at fastlegen vil gjera jobben sin. Det er heller ikkje så enkelt som at ein berre kan gå direkte til sjukehuset, for fastlegane er førstelinja i norsk helseteneste, seier ho.

Telemark fylke har fått merksemd for at éin av tre legar der vil reservere seg mot å tilvise til abort. I Bø er pasientlistene fulle og bytte av fastlege er difor umogleg.

– Dersom ei ung jente i Bø ikkje fortel kvifor ho bestiller timen ved bestilling, kan ho ende opp med ein lege som ikkje vil tilvise vidare. Ho kan ende opp hos ein lege som vil dytte på henne sine egne meininger om at abort er drap, seier Nilsen.

– Regjeringspartia har signalisert at dei vil avskaffe sexkjøpslova før ho er evaluert og dei har redusert fedrekvoten for å spare pengar, men utvider kontantstøtta. Den blå-blå regjeringa er ikkje kvinnene si regjering, avsluttar Nilsen.

Møter motbør: Flyselskapet Norwegian. Foto: Bernardo Achirica/CC

Amerikansk LO i strupen på Norwegian

USAs svar på LO, AFL-CIO, vil nekte Norwegian å fly til USA. Det amerikanske transportdepartementet har også uttrykt bekymring av praksisen til det norske flyselskapet, i følge NRK.

– Vi mener Norwgians forretningsmodell bør avvises. Det går ut på å shoppe verden rundt etter billigst mulig arbeidskraft for å fortrenge arbeidstagerne i USA, sier Edward Wytkind, president i transport og handelsarbeid forbundet til NRK. Han mener det norske flyselskapet vil undergrave arbeidstakere både i USA og Norge ved å unngå fagforeninger.

– Piloter og annen besetning vil være basert i Thailand. Singapores arbeidslover skal gjelde for dem og så skal de leies inn med individuelle kontrakter. På den måten får ansatte som koster rundt halvparten av det amerikanske ansatte gjør, i følge Wytkind.

Gjennomsnittslønna for thailandske kabinansatte var i september i fjor 9800 kroner måneden, inkludert diett. Det viser beregninger NRK har gjort, basert på tall fra Norwegian. Dersom selskapet mister lisensen til å fly i USA, må de enten avslutte flyvningene eller bruke flygere og kabinpersonale som har bedre lønns- og arbeidsvilkår enn tilfellet er i dag.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Mesnali: Rundt 70 deltakere samlet seg i januar for å diskutere sosialisme. Foto: Bjørn Kristiansen.

Vellykket sosialismeverksted

Helga 10. - 12. januar var Mesnali ved Lillehammer åsted for sosialismeverkstedet som fylkeslagene Rødt Hedmark og Rødt Oppland arrangerte. Rundt 70 deltagere var samlet for å diskutere hvordan et sosialistisk og kommunistisk samfunn vil være å leve i.

Fylkeslederne Kiste Kjernlie fra Hedmark og Bjørn Kristiansen fra Oppland uttrykker samstemt:

– Dette var gøy, fantastisk at så mange fant veien til Mesnali for å diskutere noe av det viktigste venstresiden i norsk politikk bør være opptatt av. Hva slags samfunn vil vi ha?

– Det er et behov i Rødt å lage rom for å utvikle nye sosialistiske og kommunistiske teorier knyttet til den samfunnsutviklinga ny teknologi åpner for.

Blant innlederne var Rødt-leder Bjørnar Moxnes, nestleder Marielle Leraand og de tidligere AKP-lederne Pål Steigan og Jorun Gulbrandsen. Ideologidiskusjonene ser ut til å ha gitt mersmak. Deltakerne på verkstedet var veldig klare på i alle fall én ting:

– Dette vil vi ha mer av!

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe.
Foto: Brage Aronsen.

Nye regler: Nye regler om permitteringer vil føre til arbeidsløshet og midlertidighet. Illustrasjon: Ssoosay/CC.

Frykter nye regler om permittering fører til flere midlertidig ansatte

Regjeringa har doblet arbeidsgiverperioden, den tida arbeidsgiver betaler for den permitterte før den går over på dagpenger, ved permitteringer fra 10 til 20 dager. Faglig leder i Rødt, Joachim Espe, frykter dette vil føre til flere midlertidige ansettelser.

– Når bedriftenes utgifter fordobles ved permittering sier det seg sjøl at mange vil si opp folk i stedet for å permittere. Dessuten vil dette føre til økt bruk av midlertidig arbeidskraft, fordi det medfører mindre økonomisk risiko for arbeidsgiverne, sier Espe.

I følge Dagens Næringsliv regner regjeringa med å spare 82 millioner kroner på dette kuttet. I

tillegg vil de spare 62 millioner på andre endringer i permitteringsregelverket. Blant annet reduseres antall uker en permittert ansatt kan få dagpenger fra 30 til 26 uker.

– En kostnad regjeringa ikke tar meg i regnestykket er at svært mange flere vil bli kasta ut i arbeidsløshet. Som jobbsøkere risikerer de å bare bli tilbudt midlertidige stillinger innafor samme bransje, i tråd med regjeringas ønske om å legge til rette for flere midlertidige ansettelser. Dette vil altså både føre til at flere mister jobben og at flere blir nødt til å jobbe på dårligere vilkår dersom de skal ha jobb, sier Espe.

Både fagbevegelsen, NHO og Bedriftsforbundet har uttrykt misnøye med de nye reglene.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Omkamp om byreklame i Bergen

Drygt åtte år etter sigeren mot Clear Channel i Bergen, har det brygga opp til ny kamp om kommersialisering av byrommet. – Det handlar om kor vidt Bergen skal selje sjela si for knappe ti millionar, seier Sofie Marhaug, bystyrepraesentant for Raudt.

Etter at Hordaland fylkesting sa ja byreklame i desember, ligg saka no opp til å bli godkjent i Bergen bystyre, der byrådspartia Høgre, Frp og KrF regjerer.

– Byrådet bruker busskur, bussyklar og offentlege toalett som påskot for denne kommersialiseringa. Dette er tenester byrådet sjølv burde gjort noko med for mange år sidan, seier Marhaug, som tykkjer det er trist at Bergen som siste norske storby må gje tapt for kommersialisering av byrommet.

Bystyrepraesentanten minnar om at inntektene frå byreklamen berre er småpengar samanlikna med dei andre postane på budsjettet.

– Inntektene frå byreklamen svarar berre til ein sekstendedel av pengane det same byrådet gav frå seg til dei mest bemidla bergensarane i 2009 då dei halvverte eigedomsskatten, seier ho.

– Det er snuoperasjonen til Venstre og KrF som

Bystyrepraesentant: Sofie Marhaug. Foto: Marte Teigen.

gjør dette mogleg. Venstre har i det minste spelt med opne kort. KrF selde sitt standpunkt, som dei ivrig snakka om i valkampen, for å tekkast byrådspartia, seier Marhaug.

– Mellom anna på grunn av KrF får vi no forsøplande reklameplakatar av halv nakne damer i byrommet, med påfølgande kjøpe- og skjønneheitspress, påpeikar ho.

Etter alt å døma skal saka avgjerast i Bergen bystyre 19. februar.

Magne Hagesæter
magne@roedt.no

Trondheim: Rød Ungdom peker på Trondheimskonferansen som et viktig forum for venstreopposisjonen i LO. Foto: Åsmund Sunde Vålseth.

– Unge arbeidstakere spesielt utsatte

RØD UNGDOM FAGBEVEGELSE

Tora Ask Fossen tora@sosialisme.no

– En av de viktigste politiske kampene vi står overfor i Norge i dag er å styrke unge arbeideres rettigheter, sier Linn-Elise Øhn Mehlen, faglig ansvarlig i Rød Ungdom. Sammen med RU-leder Seher Aydar skal hun delta på LOs Trondheimskonferanse i slutten av januar.

Hvert år arrangerer LO i Trondheim Trondheimskonferansen, som går over én helg og som har som mål å skolere deltakerne i aktuelle fagligpolitiske temaer. I år tar konferansen blant annet for seg krisa i EU, tariffoppgjøret i 2014 og veien videre for norsk fagbevegelse med en borgerlig regjering. Dette er alle temaer som er viktige for Rød Ungdom, og Øhn Mehlen forteller at det er en god del enkeltpersoner fra RU som pleier å delta på konferansen.

– Det er en viktig del av vårt samarbeid med fagbevegelsen at medlemmene våre deltar på deres arrangementer, og de på våre.

Unge spesielt utsatte

Flere av medlemmene i Rød Ungdom er tillitsvalgte og aktive i fagbevegelsen, og de gjør i følge Øhn Mehlen, en svært viktig jobb.

– Rødt og Rød Ungdom trengs for å dra fagbevegelsen til venstre og utfordre den høyredreiningen som Arbeiderpartiets hegemoni har ført til, sier hun.

– Ta for eksempel pensjonsreformen fra noen år tilbake, som skapte stor splid innad i LO. Da gikk LOs ledelse arm i arm med Arbeiderpartiets ledelse om å heve pensjonsalderen på en måte som vil ramme de tunge yrkene hardest, noe både Rødt og Rød Ungdom var sterke motstandere av.

Øhn Mehlen peker også på viktigheten av at ungdomsorganisasjonene på venstresiden engasjerer seg i faglig arbeid, for å få gjennom de sakene som er viktige for unge arbeidstakere.

– Ungdom er spesielt utsatte i arbeidslivet, i den forstand at vi utnyttes oftere og grovere enn eldre arbeidere, sier hun, og fortsetter:

– Mange unge arbeidstakere får dårligere betalt, har løse arbeidskontrakter og de er sjeldnere fagorganisert. Dette jobber Rød Ungdom for å snu.

Krever faste ansettelser

På spørsmål om hva som er de viktigste

Faglig ansvarlig i Rød Ungdom: Linn-Elise Øhn Mehlen. Foto: Runa Fjellanger.

fagligpolitiske kravene for Rød Ungdom, trekker Øhn-Mehlen fram tre saker: rett til fast ansettelse, anstendig lønn og mer innflytelse for arbeidstakere over egen arbeidshverdag.

– Dagens internasjonalserte arbeidsliv blir råere og råere, og det er sannsynlig at den nye borgerlige regjeringen vil gjøre det enklere å ansette folk midlertidig, noe som er ugunstig for unge folk som skal etablere seg på arbeidsmarkedet, sier hun.

Hun minner samtidig om at det også under den rødgrønne regjeringen ble gjort innskrenkninger i Arbeidsmiljøloven, for eksempel da EUs vikarbyrådirektiv ble innført. Direktivet gjør det enklere for arbeidsgivere å gi midlertidige ansettelser, og i følge Øhn Mehlen viser erfaringer at direktivets prinsipp om at vikarer skal ha rett på samme lønn som fast ansatte, sjelden blir fulgt opp.

– Vikarbyrådirektivet var en seier for den useriøse bemanningsbransjen, men et tap for fagbevegelsen og unge arbeidstakere, sier hun.

Setter fagbevegelsen høyt

Da Rød Ungdom hadde sommerleir i juli i fjor, var representanter fra LO tilstede under hele leiren for å verve nye medlemmer, og ved optelling siste dag ble det klart at samtlige leirdeltakere var fagorganiserte. Øhn-Mehlen er svært fornøyd med resultatet.

– Vi er en organisasjon som setter fagbevegelsen høyt. Rød Ungdom jobber med å få til et samarbeidsforum med den unge fagbevegelsen, som kan jobbe aktivistisk med aktuelle faglige saker, drive støttearbeid for pågående streiker også videre, forteller hun.

Og med det slår Øhn Mehlen fast at hun gleder seg til årets Trondheimskonferanse.

Faglig kamp: RU 1. mai 2010. Foto: Andreas Tølfesen.

Yrkesstolte RUere

RØD UNGDOM FAGBEVEGELSE

Tora Ask Fossen tora@sosialisme.no

– En av de viktigste fagligpolitiske sakene for ungdom i Norge i dag er kampen for et anstendig, tariffregulert arbeidsliv, og kampen mot nedbygging av velferdsstaten, sier Markus Hansen, nestleder i Heismontørenes Fagforening og medlem i Rød Ungdom.

Hansen startet som lærling i heismontørfaget i 2005 og tok fagbrevet i 2008, og ble etter hvert aktiv i Heismontørenes Fagforening.

– Jeg skulle ønske flere fagforeninger var like aktive som i heisbransjen. Her er de fleste medlemmer oppdaterte og vet hva vi driver med, sier han.

Den unge nestlederen sier han synes det har blitt for stor avstand mellom grasrota i fagbevegelsen og ledelse i forbund og LO.

– Systemet i dag fungerer slik at hvis det oppstår en konflikt på en bedrift, så skal man forholde seg i ro og vente på at noen andre ordner opp. Jeg mener fagbevegelsen blir bundet til passivitet. Store endringer i arbeidslivet hvor maktbalansen har forskyvet seg til fordel for arbeidsgiverne gjør at fredsplikta i Hovedavtalen har gått ut på dato.

Hansen mener Rød Ungdom gjør en god jobb med å støtte fagbevegelsen i deres kamper, og tror ungdomsorganisasjonens faglige politikk treffer veldig mange.

– Den må bare nå ut til folk, og den eneste måten å gjøre det på er å komme seg inn i arbeidslivet og prate med de det gjelder, sier han.

Av saker Rød Ungdom bør fokusere på i framtida, trekker Hansen fram motstand mot regjeringas bruk av tvungen lønnsnemnd og utmelding av EØS:

– Vi må få ungdom til å forstå at systemet vi lever i ikke gagnar norsk arbeidsliv.

Ragni Bakkland er medlem i Rød Ungdom, og har vært aktiv i IndustriEnergi siden i fjor. Hun er lærling i Statoil, og på spørsmål om hvilke erfaringer fra fagbevegelsen hun vil trekke fram, sier hun følgende:

– Først og fremst vil jeg trekke fram gleden av å se at det nytter. Når IndustriEnergi uttaler seg, lytter arbeidsgivere og politikere, og ofte går det vår vei.

Bakkland peker også på at faglig arbeid er solidaritet i praksis.

– Da jeg var på Ungdomskonferansen 2013, var det utrolig kult å se hvordan utallige oljearbeidere talte ansatte i helse- og omsorgsyrker sin sak og manet til sympatistreiker, eller dro på workshops om okkupasjonen av Vest-Sahara.

Bakkland sier hun er stolt av Rød Ungdom sin faglige politikk.

– Politikken vår er godt knyttet sammen med fagbevegelsens krav, og det tror jeg legges merke til. Men vi kan bli enda flinkere til å fokusere på vern om norsk industri, for den sliter nå. Det er viktig at ungdom skal være trygge på å ha et sted å jobbe etter endt læretid, sier hun.

ANNONSE:

Solidaritet med grekerne

Vanlige grekere betaler regninga for ei krise skapt av bankene. En femtedel lever allerede under fattigdomsgrensa. Rødt samler inn penger til selvhjelpsorganisasjonen Solidarity4all.

Les mer og gi penger på
www.roedt.no/hellas

HVA SKJER?

6. februar
SAMEFOLKETS DAG
www.nsr.no

14. februar - 2. mars
**LOS REGIONSKONFERANSER
I RØD UNGDOM**
www.roedungdom.no

18. februar
**LOS
REPRESENTANTSKAPSMØTE**
Oslo Kongressenter. www.lo.no

1. - 2. mars
LANDSMØTE I ATTAC
Frivillighetshuset, Kolstadgata 1, Oslo.
www.attac.no

4. mars
MANIFEST ÅRSKONFERANSE
Sentrum Scene, Oslo.
www.manifestanalyse.no

8. mars
**DEN INTERNASJONALE
KVINNEDAGEN**
www.roedt.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

BLI MED PÅ Å BYGGE MORGENDAGENS RØDT

PARTISKOLEN

Partiskolen er et arrangement for deg som ønsker videre fordypning i Rødts analyser og politikk. Begrenset antall plasser. Oslo, 14. - 16. mars. Interessert? Send en søknad til partiskole@roedt.no.

NY I RØDT?

I mars arrangerer vi også konferanse for deg som er ny i Rødt. Det blir et spennende program med blant andre Bjørnar Moxnes om sosialisme og frihet. Deltakeravgift: 100 / 300. Litteraturhuset i Oslo, 28. - 29. mars.

Mer informasjon kommer på roedt.no

ANNONSE:

RASISMEN

- En løgn som dreper

Kun
96,-

- Morten Falck tar for seg rasismens absurditet og historie på et lettfattelig vis. Han viser at rasismen er politikk og ikke vitenskap, at rasismen har endret form, men har samme innhold. Falck trekker koblinger fra de gamle grekerne og andre verdenskrig til Harald Eias program Hjernevask og Ander Behring Breiviks terror.

Jenny Dahl Bakken,
antirasistisk ansvarlig i Rød Ungdom

Morten Falck (født 1946) er typograf, journalist og insektforsker. Han har tidligere oversatt Det kommunistiske manifest til norsk.

KJØP BOKA PÅ MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no